

LIIKENNE 12

Valtakunnallinen
liikennejärjestelmä-
suunnitelma

LIIKENNE- JA
VIESTINTÄMINISTERIÖ

Sidosryhmätilaisuus
valtakunnallisen
liikennejärjestelmä-
suunnitelman
toimeenpanosta

20.5.2021

Valtakunnallinen liikennejärjestelmä- suunnitelma

#liikenne12

Ohjelma 20.5.2021

Puheenjohtajana ylijohtaja Sabina Lindström, LVM

Tilaisuuden avaus klo 14.00

Suunnitelman toimeenpano liikenne- ja viestintäministeriössä

Yksikön johtaja Timo Kievari, verkko-osasto

Osastopäällikkö Olli-Pekka Rantala, palveluosasto

Osastopäällikkö Laura Vilkkonen, tieto-osasto

Yksikön johtaja Sanna Ruuskanen, konserniohjausosasto

Liikenne- ja viestintäviraston rooli

Verkostojohtaja Asta Tuominen, Traficom

Väyläviraston rooli

Toimialajohtaja Pekka Rajala, Väylävirasto

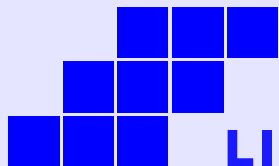
ELY-keskusten rooli

Johtaja Tuovi Päiviö, Varsinais-Suomen ELY-keskus

Mitä seuraavaksi?

Tilaisuus päättyy klo 15.30

Kysymyksiä voi esittää Teamsin chatissa. Tilaisuus tallennetaan.

LIIKENNE 12

Valtakunnallinen
liikennejärjestelmä-
suunnitelma

LIIKENNE- JA
VIESTINTÄMINISTERIÖ

Tietopohjainen liikennejärjestelmän kehittäminen ja verkko-osaston rooli toimeen- panossa

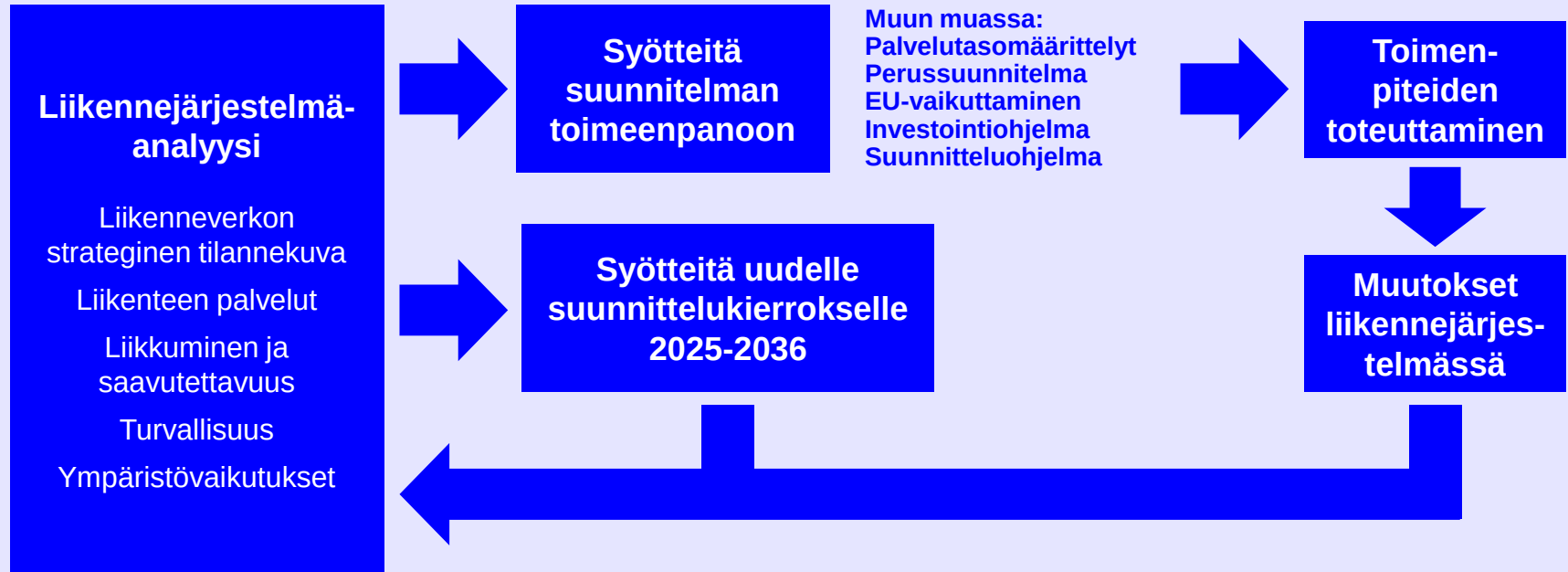
Timo Kievari,
liikenne- ja viestintäministeriö
20.5.2021

Liikennejärjestelmä-analyysi

- Liikennejärjestelmän **kehitys** ja **nykytila** valtakunnallisella ja alueellisella tasolla sekä **ennakointitieto** toimintaympäristön muutoksista.
- Sisältää mm:
 - Tarkastelun eri **osa-alueista**, mm. **liikenneverkon strateginen tilannekuva**
 - Liikennejärjestelmän **tavoitteiden toteutumisen seuranta**

Tietopohjainen liikennejärjestelmän kehittäminen

Vaikutukset väyläpolitiikan valmisteluun

Liikenne 12

Asettaa kriteerit ja rahoitustasot, joilla väyläverkkoa kehitetään ja pidetään kunnossa **liikenneverkon strategisessa tilannekuvassa** tunnistettuihin tarpeisiin vastaamiseksi.

Hankkeista esitys **investointi-ohjelmassa** – pohjana TAE-valmistelulle - eduskunta päättää talousarviosta

Perusväylänpidon **perussuunnitelma** – ohjaa myös ELY-keskuksia

Suunnitteluohjelman päivitys ja hankearvioinnin laajentaminen

Suunnitelmallisuutta CEF-hakuihin – hyödynnetään EU-rahoitus täysimääräisesti

Suunnitelmallisuutta myös mm. MAL-neuvotteluihin liikenteen osalta

Kumppanuudet

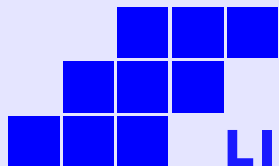
- **MAL**-yhteistyö
- Muiden kumppanuuksien kehittäminen suunnitelman mukaisesti
- **Sopimuksellinen yhteisrahoitus** (mm. meriväylät)

Väylälainsäädäntö ja muut toimet

- Väylälainsäädännön kehittäminen, mm. maanteiden toiminnallinen luokitus, yksityistieasetuksen tarkastelu
- EU-vaikuttaminen
- Liikenteen hallinta ja ohjaus, viestintäverkot sekä talvimerenkulku
- Fossiilittoman liikenteen edistäminen
- Liikennejärjestelmäsuunnittelun kehittäminen

LIIKENNE 12

Valtakunnallinen
liikennejärjestelmä-
suunnitelma

LIIKENNE- JA
VIESTINTÄMINISTERIÖ

Palveluosaston rooli toimeenpanossa - joukkoliikenne ja matkaketjut

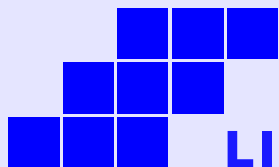
Olli-Pekka Rantala,
liikenne- ja viestintäministeriö
20.5.2021

Keskeiset kokonaisuudet

- 1) Joukkoliikenteen palvelutaso
 - Kokonaiskuvan selvittäminen
 - Kaukoliikenteen ja merkittävien henkilöliikenteen solmujen palvelutasotavoitteet
 - Matkustajapalvelujen ja -informaation palvelutasotavoitteet
 - Yhteistyön kehittäminen
 - Joukkoliikenteen tuet ja hankinnat
- 2) Saariston yhteysalusliikenne
- 3) Henkilökuljetusten yhdistely
- 4) Esteettömyys
- 5) Muuta: tavaraliikenteen selvitykset ym.

LIIKENNE 12

Valtakunnallinen
liikennejärjestelmä-
suunnitelma

LIIKENNE- JA
VIESTINTÄMINISTERIÖ

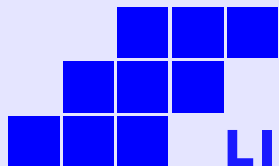
Tieto-osaston rooli toimeenpanossa - läpileikkaavat teemat liikenne- järjestelmän kehittämisessä

Laura Vilkkonen,
liikenne- ja viestintäministeriö
20.5.2021

Turvallisuus ja digitalisaatio

- Liikenneturvallisuuden kokonaisvaltainen parantaminen
- Logistiikan digitalisaatiossa keskiössä tiedon hyödyntäminen koko kuljetusketjulla
- Lainsäädännölliset puitteet tiedon hyödyntämiselle
- Digitaalisen liiketoiminnan peruspalvelut
- Tiedon hyödyntäminen valtion väylänpidossa
- Automaation edistäminen eri liikennemuodoissa

LIIKENNE 12

Valtakunnallinen
liikennejärjestelmä-
suunnitelma

LIIKENNE- JA
VIESTINTÄMINISTERIÖ

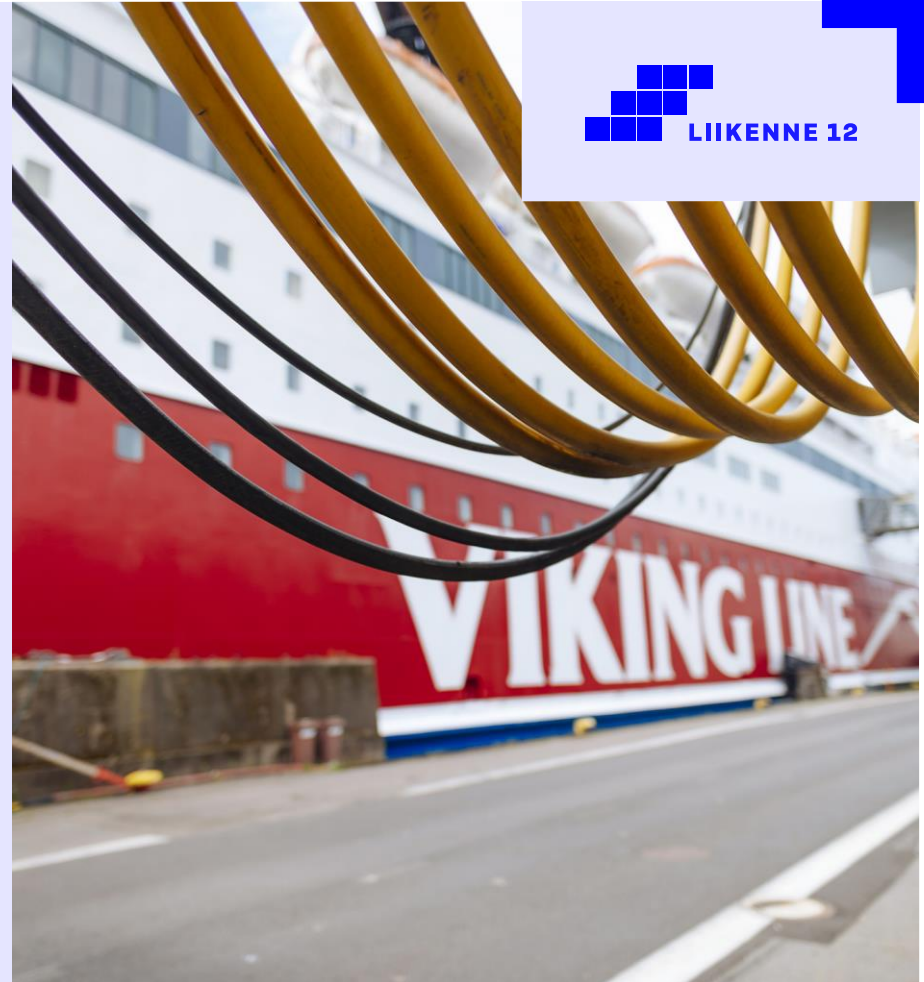

Konserniohjaus- osaston rooli toimeenpanossa

Sanna Ruuskanen,
liikenne- ja viestintäministeriö
20.5.2021

Liikenne 12 ohjaa laaja-alaisesti valmistelua

- **Talousarviovalmistelussa** lähtökohtana Liikenne 12 -suunnitelman talousraami sekä rahoituksen linjaukset.
- **Tulosohjauksessa** huomioidaan Liikenne 12 -suunnitelmassa tehdyt linjaukset ja tavoitteet.
- Keskeisenä osana toimeenpanoa ovat myös osaamisen ja toimintamallien kehittäminen (mm. vaikutusarvioinnit).

Vaikutusten arvioinnissa askeleita eteenpäin

- **Valtio** (liikenne- ja viestintäministeriö, Liikenne- ja viestintävirasto ja Väylävirasto) **jatkaa liikennejärjestelmän vaikutusten arvioinnin kehittämistä.**
- Tietoon pohjautuvan päätöksenteon kehittäminen parantaa päätöksenteon läpinäkyvyyttä.
- **Valtio kehittää yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa menetelmiä ja työkaluja vaikutusarviointien tuottamista varten.** Tavoitteena on edistää mm. valtakunnallisen liikenne-ennustemallijärjestelmän kehittämistä tulevia suunnittelukierroksia varten.

Hankeyhtiöt jatkavat suunnittelutyötä

- Kaupunkiseutujen välisiä ratayhteyksiä kehitetään valtion ja kuntien **yhteistyössä hankeyhtiömallilla**.
- **Turun tunnin juna-** sekä **Suomi-rata -hankeyhtiöt** on perustettu 2020 aikana.
- Neuvotteluita käydään parhaillaan **itäisen suunnan raideyhteyden hankeyhtiön** perustamiseksi.
- Hankeyhtiöiden vastuulla on yhteyksien suunnittelu. Rataosuuksien toteutuksesta **tehdään päätökset myöhemmin erikseen**.

TRAFICOM
Liikenne- ja viestintävirasto

Valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman toimeenpanosta

20.5.2021

Verkostojohtaja Asta Tuominen

Tietopohjaa kehitetään yhteistyössä 1 (2)

- ▶ Liikennejärjestelmäanalyysi tuottaa näkymän liikennejärjestelmän nykytilaan ja kehittämistarpeisiin – antaa suunnan rahoituksen ja toimenpiteiden tarkempaan suunnitteluun
 - ▶ Liikenneverkon strateginen tilannekuva on tärkeä osa kokonaisuutta, päivitetään säännöllisesti
 - ▶ Kokonaiskuvan määrittäminen markkinaehtoisen ja julkisesti tuetun liikenteen palvelutarjonnasta avaa näkymää palvelujen tilannekuvaan
- ▶ Tavoitteiden toteutumista seurataan osana liikennejärjestelmäanalyysiä
 - ▶ Tavoitteiden toteutumisen seurannan indikaattorit ja prosessi määritelty
 - ▶ Ensimmäinen seuranta-analyysi julkaistaan syyskuussa

Tietopohjaa kehitetään yhteistyössä 2 (2)

- ▶ Vaikutusten arvioinnin kehittämisellä edistetään vertailukelpoista tietopohjaa
 - ▶ Menetelmien kehittämistä tehdään laajassa yhteistyössä
 - ▶ Työssä rakennetaan yhtenäinen kriteeristö vaikutusten arviointiin
- ▶ Valtakunnallinen liikenteen mallijärjestelmä palvelemaan tulevaisuuden suunnittelun tarpeita
 - ▶ Henkilö- ja tavaraliikenteen ennustemallijärjestelmän rakentamista on suunniteltu osana hallinnonalan yhdessä käynnistämää liikennetalouden kehittämisohjelmaa

Kestävän liikenteen ja palveluiden kehittymistä edistetään

- ▶ Valtionavustuksilla tuetaan kestävämmän liikennejärjestelmän rakentumista
 - ▶ Suunnitelmassa uusia avustuksia ja korotuksia olemassa oleviin
 - ▶ Koronaelvytyksillä tuettu joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä
 - ▶ Myös avustusten vaikutuksia arvioidaan
- ▶ Liikenteen markkinoiden edistämisessä aktiivinen yhteistyö alan toimijoiden kanssa

Kiitos!

asta.tuominen@traficom.fi
@tuomias

Liikenne 12 -suunnitelman toimeenpano Väylävirastossa

Liikenne 12 -suunnitelmasta: taloudellinen raami, tavoitteet, kriteerit, painopisteet,...

Väyliä koskeva lainsäädäntö

Liikenne 12 toteuttaminen Väylässä

Strateginen tilannekuva

Väyläverkon nykytila ja kriittiset verkon tarpeet L12 suunnittelu-kaudella

Tieto väyläverkon tarpeista syntyy Väylän perustyön kautta (mm. selvitykset, asiakastarpeet)

Vuorovaikutus sidosryhmien kanssa

Investointiohjelma

Perustuu L12 rahoitusraamiin

Priorisoi hankkeet (ml. toteutusjärjestys)

Sisältää kehittämisinvestoinnit, isot peruskorjaushankkeet ja pienet parantamishankkeet

Ohjaa mm. esityksiä talousarvioiden valmisteluun

Perussuunnitelma

Perustuu JTS:an

Perusväylänpidon ohjelma

Sisältää väylien kunnossapidon ja liikenteen tukipalvelut

Suunnitteluohjelma

Perustuu JTS:an

Priorisoi tulevien vuosien suunnitteluhankkeet

Sisältää pvp:n ja muun kehittämisen hankesuunnittelun kautta rahoitettavat suunnitteluhankkeet

Yhteistyö ja vuorovaikutus ELY-keskusten kanssa

Vaikutusten arviointi: hankkeiden arviointi, ohjelman arviointi kokonaisuutena (ml. PRIO), arvio L12 tavoitteiden toteutumisesta

Valtion väyläverkon 8-vuotinen investointiohjelma

Sisältää:

- Kehittämishankkeet
- Isot peruskorjaushankkeet
- Yhteishankkeet (EU, kaupunkiseudut ja elinkeinoelämä)
- Pienet parantamishankkeet

Ei sisällä:

- Jo päätetyt kehittämishankkeet ja elinkaarihankkeet
- Hankeyhtiöhankkeet
- Avustukset kuntien investointihankkeisiin

- **Linjaa** liikennemuotokohtaisesti lähivuosien valtion väyläverkon tärkeimmät liikenneinfrahankkeet
- **Kuvataan** läpinäkyvästi perustelut ja vaikutukset sekä hankkeittain että ohjelmakokonaisuuden osalta.
- **Ohjaa** Väyläviraston esityksiä talousarvioiden valmisteluun.
- Investointiohjelma ei muuta eduskunnan toimivaltaa talousarviovalmistelussa, vaan talousarviopäätöksistä vastaa edelleen eduskunta.

Investointiohjelman alustava talousraami väylämuodoittain

Investointiohjelma, talousraami		M€ 2022-2029	Keskim. M€/a 2022-2029
Rataverkko	Kehittäminen	1363	170
	Parantaminen	451	56
Maantieverkko	Kehittäminen	1030	129
	Parantaminen	325	41
Vesiväylät	Kehittäminen	82	10
	Parantaminen	24	3
YHTEENSÄ	Kehittäminen	2 475	309
	Parantaminen	800	100
	Yhteensä	3 275	

- Lähtökohtana L12 sitomaton kehittämisrahoitus väylämuodoittain
- Osa ajanjaksolla 2022-2029 käynnistettävistä hankkeista jatkuu vuoden 2029 jälkeen (esim. pitkäkestoinen ratahanke tai investointiohjelman loppupuolella käynnistettävä tiehanke).
- Investointiohjelman alustava talousraami sisältää 450 M€ jatkuvien hankkeiden rahoitusta vuosille 2030-2032. L12-kokonaisraamissa sitomatonta rahaa uusille päätettävillä hankkeilla vuosille 2030-2032 jää n. 650 M€.

Investointiohjelman vaikutustenarviointi

- Vaikutusten arviointi on osa investointiohjelman valmistelua
- Tunnistetaan ja arvioidaan investointiohjelman kokonaisvaikutukset sekä väylämuotokohtaiset merkittävät vaikutukset
- Arvioidaan investointiohjelman Liikenne 12 tavoitteiden ja strategisten linjausten toteutumista sekä taustalla olevan lainsäädännön tavoitteiden toteutumista
- Vaikutusten arviointia tehdään yksittäisistä hankkeista ja koko ohjelmasta

Vuorovaikutus investointiohjelman laadinnassa

- Liikenne 12 sidosryhmätilaisuus
20.5.2021
- Alueelliset keskustelutilaisuudet
investointiohjelman laadinnasta
 - Länsi-Suomi 25.5.2021 klo 13-15
 - Etelä-Suomi 26.5.2021 klo 13-15
 - Itä-Suomi 27.5.2021 klo 13-15
 - Pohjois-Suomi 28.5.2021 klo 13-15
- Lausuntopyyntö IO:n luonnoksesta
kesäkuussa
 - Lausunnoissa pyydetään erityisesti ottamaan
kanta hankkeiden ja ohjelmakokonaisuuden
perusteluihin ja onko merkittävät vaikutukset
arvioitu oikein suhteessa Liikenne 12 tavoitteisiin.

Väylävirasto
Trafikledsverket

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

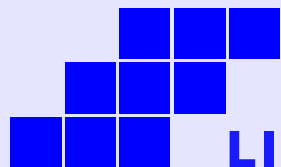
ELY-keskus – liikennejärjestelmän alueellinen kehittäjä

Tuovi Päiviö
20.5.2021

ELY-keskuksen tehtäviä:

- liikennejärjestelmän toimivuus
- liikenneturvallisuus
- tie- ja liikenneolot
- maanteiden pito
- julkisen liikenteen järjestäminen

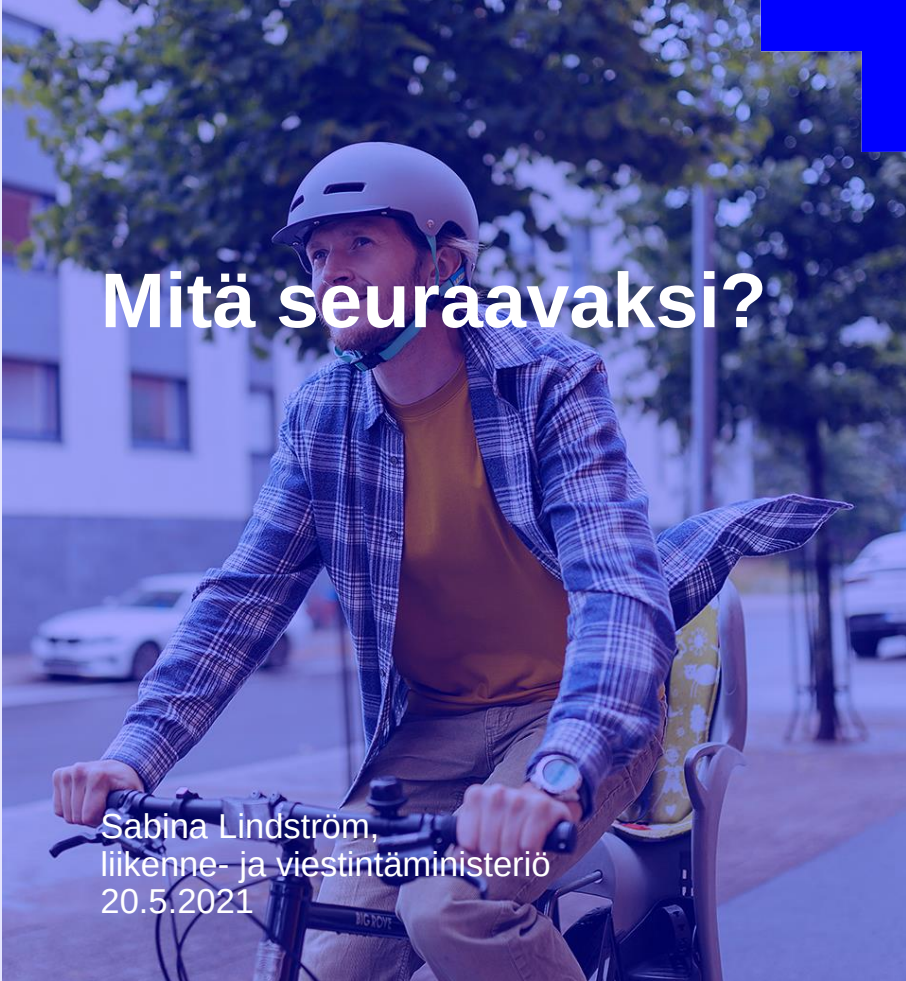

LIIKENNE 12

Valtakunnallinen
liikennejärjestelmä-
suunnitelma

LIIKENNE- JA
VIESTINTÄMINISTERIÖ

Mitä seuraavaksi?

Sabina Lindström,
liikenne- ja viestintäministeriö
20.5.2021

Prosessin kehittäminen

- Seuraavan suunnitelman **valmistelu-prosessia kehitetään** kokemusten sekä mm. lausuntokierroksen palautteen pohjalta
- Esimerkiksi **vuorovaikutuksen** tapoja kehitetään palautteen pohjalta

Vahvistetaan yhteistyötä

Jatkuva yhteistyö
Nykyisen yhteistyön
jatkaminen ja
kehittäminen

Liikennejärjestelmä- foorumi

Kokoonnutaan
säännöllisesti
keskustelemaan
ajankohtaisista asioista
ja liikennejärjestelmän
tilanteesta

Vuosittaiset keskustelut

Alueellisten toimijoiden
kanssa maakuntien
liittojen yli-
maakunnalliseen
liikennejärjestelmä-
työhön perustuvien
alueiden mukaisesti

1

Itäinen Suomi

2

Läntinen Suomi

3

Pohjoinen Suomi

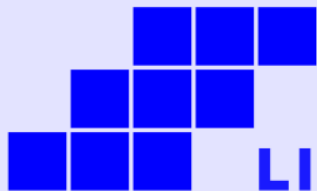
4

Eteläinen Suomi

Miten suunnitelman etenemistä seurataan?

- **Raportointi toimenpiteiden etenemisestä** alkusyksyisin toimenpidekokonaisuuksittain – ensimmäisen kerran 2021 (LVM)
- Suunnitelman **tavoitteiden toteutumisen** seuranta osana **liikennejärjestelmä-analyysiä** (Liikenne- ja viestintävirasto Traficom)

LIIKENNE 12

Valtakunnallinen
liikennejärjestelmä-
suunnitelma

KIITOS!

LIIKENNE- JA
VIESTINTÄMINISTERIÖ

valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=LVM018:00/2019